

25- 29.05.2020

JĘZYK POLSKI KLASA VIII B

ALICJA JACH

25.05.2020r.

Temat: Poetycki apel w wierszu Marii Pawlikowskiej – Jasnorzewskiej pt. *Wagi*.

1. Obejrzyjcie fotografię Jamwsa Nachtweya przedstawiającą ruiny Groznego po wojnie czeczeńskiej: <https://www.google.com/search?q=ruins+of+central+grozny+by+nachtwey&oq=Ruins&ags=chrome.2.69i57j0l7.20733j1j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>
2. Zapoznajemy się z biografią autorki wiersza i wpisujemy krótką informację o niej do zeszytu.
3. Czytamy wiersz – podręcznik str. 239.
4. Wykonujemy zadania: 1., 2., 3. Znajdujące się pod tekstem wiersza.

25.05.2020r.

Temat: Apel o pokój na świecie tematem dzieł współczesnych artystów.

1. Zadanie wstępne.

Miejsca, w których obecnie toczy się wojna.

Poszukajcie wiadomości w Internecie i wskażcie te miejsca na mapie świata.

2. Obejrzyjcie dzieła plastyczne znajdujące się na str. 241, 242 w podręczniku. Wpiszcie do zeszytu autorów oraz tytuły tych dzieł.
3. Wpiszcie do zeszytu hasła propagowane przez te dzieła.
4. Zapoznajemy się z definicją słowa **PERSWAZJA** i wpisujemy do zeszytu. (str. 242)
5. Robimy zadania w zeszycie ćwiczeń - str. 91-93.
5. Zastanawiamy się nad tym, czy artyści i ich dzieła mają wpływ na kształtowanie się postaw i zachowań ludzi. Posłuchajcie piosenki Kazika. Zwróćcie uwagę na sytuację, do której nawiązuje i odpowiedzcie, dlaczego wywołała ona tak wielką burzę? <https://www.youtube.com/watch?v=o9LzNtpjhV0>
6. Obejrzyjcie plakaty z dwóch kampanii reklamowych:
<https://www.google.com/search?q=peace+is+fragile&oq=peace+is+fragile+&ags=chrome..69i57j69i59l2j0.19977j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>
https://www.google.com/search?q=amnesty+international+plakaty&tbm=isch&ved=2ahUKEwjlldaa0sLpAhVDyioKHfq9DhgQ2-cCegQIABAA&oq=amnesty+international+plakaty&gs_lcp=CgNpbWcQA1AAWAB

[gv6sCaABwAHgAgAEAiAEAkqEAmAEAqgELZ3dzLXdpei1pbWc&scient=img&ei=W
D3FXuWJNsOUqwH6-7LABw&bih=625&biw=1366](https://www.youtube.com/watch?v=vRAH-k1jmPc)

ZADANIE – Spośród zadań podanych w ćwiczeniu 6. (str. 342. w podręczniku) wybieracie jedno i odsyłacie do oceny.

27.05.2020r.

Temat: Charakterystyka wybranych stylów.

1. Poznajemy pojęcie STYL.

1. «zespół cech charakterystycznych dla sztuki jakiejś epoki, jakiegoś regionu lub twórcy»
2. «sposób wyrażania się i stała tendencja w wyborze środków językowych, charakterystyczna dla autora, kierunku, gatunku literackiego, dzieła lub okresu»
3. «sposób postępowania, zachowania się i myślenia charakterystyczny dla jakiejś osoby lub środowiska»
4. «sposób wykonywania odpowiednich ruchów charakterystycznych dla określonej dyscypliny sportowej»

Zwracamy uwagę, że w każdym z przedstawionych przykładów cechą wspólną pojęcia jest **zbiór pewnych charakterystycznych cech.**

2. Wpisujemy do zeszytu:

Styl - sposób wyrażania myśli w mowie lub w piśmie.

Rysujemy również schemat zróżnicowania polszczyzny pod względem stylistycznym. (schemat w pierwszej ramce na str. 243.)

3. Analizujemy cechy charakterystyczne dla poszczególnych stylów oraz podane przykłady. (podręcznik str. 243 - 245)

4. Zeszyt ćwiczeń - str. 94 - 96.

28.05.2020r.

Melchior Wańkowicz *Tędy i owędy* - LEKTURA OBOWIĄZKOWA (fragment)!

<https://www.youtube.com/watch?v=vRAH-k1jmPc>

Temat: Melchior Wańkowicz - autor reportaży.

(2 godziny
lekcyjne)

1. Przypomnienie wiadomości dotyczących PUBLICYSTYKI.

Publicystyka to dział piśmiennictwa zajmujący się aktualnymi wydarzeniami, problemami politycznymi, społecznymi, kulturalnymi ważnymi z punktu widzenia danego społeczeństwa; teksty publicystyczne są rozpowszechniane w prasie, radiu, telewizji i internecie.

Gatunki publicystyczne

Artykuł

- publikacja zawierająca informacje o najaktualniejszych wydarzeniach,
- przedstawia zazwyczaj najpierw informacje ogólne: wydarzenie, miejsce i czas, przyczynę i/lub skutek; po nich następuje szczegółowe omówienie przebiegu zdarzeń, - powinien być obiektywny, ale często przedstawia punkt widzenia autora lub redakcji.

Wywiad

- zapis rozmowy z jakąś osobą,
- rozmowa ma na celu zebranie informacji na dany temat (pytania nie są zadawane przypadkowo, a zmierzają w określonym kierunku).

Felieton

- aktualna tematyka (najczęściej społeczna, obyczajowa, kulturalna),
- duża swoboda kompozycyjna,
- subiektywizm,
- punktem wyjścia do omówienia jakiejś istotnej kwestii jest osobiste przeżycie autora felietonu, po omówieniu którego następuje przedstawienie właściwego tematu, a całość kończy puenta, - zawiera elementy fikcji literackiej,
- sposób publikacji: często cyklicznie w czasopismach.

REPORTAŻ

Cechy typowe dla tego gatunku publicystycznego w książce Melchiora Wańkowicza *Tędy i owędy*.

Autor jest uczestnikiem lub świadkiem zdarzeń.

Kto opowiada o wydarzeniach? Kim ta osoba była dla mieszkańców kamienicy?

Czas i miejsce zdarzeń są autentyczne.

Wskaż czas rozpoczęcia wydarzeń (nie musi być to data) oraz konkretny adres, pod którym się rozgrywały?

Uczestnicy przedstawionych wydarzeń są autentyczni.

Kto wystąpił w tekście Nasza kamienica? Podaj przykłady bohaterów.

Tekst przedstawia fakty.

Jakie fakty zostały wymienione w tekście (fakty, czyli informacje o wydarzeniach, których prawdziwość można sprawdzić)?

Fakty ułożone są tak, by stworzyły fabułę (tok przyczynowo-skutkowy oraz niepowiązane z nim wątki).

Co obejmują wydarzenia przedstawione w reportażu - co jest punktem wyjścia i na czym się kończą?

Autor nie przedstawia wszystkich informacji na dany temat (dokonuje selekcji informacji). Czego nie wiemy na temat życia w kamienicy? Na jakie pytania autor nie odpowiedział?

W tekście pojawiają się opisy.

Co zostało szczegółowo opisane przez Melchiora Wańkowicza w tekście *Nasza kamienica*? Podaj przykład.

W tekście można znaleźć rozbudowane charakterystyki postaci.

Jakich bohaterów poznajemy najlepiej? Czego się o nich dowiedzieliśmy?

Reportaż zawiera środki artystyczne charakterystyczne dla prozy literackiej.

Udowodnij to, wskazując przykłady epitetów, porównań, przenośni lub innych środków stylistycznych.

Reportaż bywa publikowany w gazetach, czasopismach, jako książki (wówczas może stanowić element zbioru reportaży lub stanowić całą książkę). Jak to jest w wypadku *Naszej kamienicy*? Jak została wydana?

29.05.2020r.

Temat: W roli dziennikarzy.

Przygotowujemy wieczorne wydanie pisma poświęconego w całości Melchiorowi Wańkowiczowi, bazującego na treści reportażu *Nasza kamienica*.

Wpisujemy do zeszytu:

W tytułach czasopism wszystkie wyrazy poza spójnikami i przymkami zapisujemy wielkimi literami. W tytułach książek tylko pierwszy wyraz rozpoczynamy wielką literą.

tytuły czasopism	tytuły książek
„Dziennik Bałtycki” „Gazeta Wyborcza” „Tygodnik Powszechny” „Kobieta i Życie”	„Tędy i owędy” „Kamienie na szaniec” „Quo vadis” „Tajemniczy ogród”

Redagujemy dwa teksty, z których jeden jest krótszą, a drugi dłuższą formą wypowiedzi publicystycznej.

ZADANIE

1. Napiszcie **ogłoszenie** o spotkaniu z Melchiorem Wańkowiczem, które odbędzie się w szkole podstawowej znajdującej się w jego najbliższym sąsiedztwie. Podajcie argument, który zachęci mieszkańców Warszawy do udziału w wydarzeniu. (Uwaga! Ogłoszenie piszą wszyscy.)

2. **TEMATY DO WYBORU:** (Każdy wybiera sobie jeden temat z niżej podanych!)

Właśnie ukazała się nowa książka Melchiora Wańkowicza – *Tędy i owędy*, a w niej reportaż *Nasza kamienica*. Napiszcie recenzję tego tekstu.

W Szkole Podstawowej w Nieborowie odbyło się spotkanie Melchiora Wańkowicza z uczniami. Napiszcie sprawozdanie z jego przebiegu.

Przeprowadźcie wywiad z chłopcami – mieszkańcami kamienicy, którymi opiekuje się Melchior Wańkowicz – na temat organizacji życia w tym budynku; ustalcie w rozmowie, co w owym domu oznaczają sformułowania: „Regulacja Ruchu” lub „Dyżurny Ruchu”, „wynoszenie śmieci”, „listonosz”, „Agencja Informacyjna”, „Agencja Detektywistyczna” (inaczej: „Agencja Detektywistyczno-Obyczajowa”), „Agencja Pogotowia Technicznego”, „Agencja Widowiskowa”, „Służba Łączności”.

Przy Pałacu Kultury i Nauki ukradziono klucze do auta i domu należące do Melchiora Wańkowicza. Zdobądźcie na ten temat więcej informacji i napiszcie artykuł o tej sprawie. Rozważcie też, czy właściwe jest pozostawianie bez opieki dzieci w samochodzie. Podajcie odpowiednie argumenty.

W kamienicy, w której mieszka Melchior Wańkowicz, odebrano mieszkańcom suszarnię. Zbierzcie informacje na ten temat. Napiszcie o tym artykuł. Rozstrzygnijcie też w nim, czy suszarnie w tego typu budynkach rzeczywiście są tak potrzebne mieszkańcom. Przedstawcie odpowiednie argumenty.

Melchior Wańkowicz wraz z mieszkającymi w jego kamienicy dziećmi wybrał się do cyrku. Napiszcie sprawozdanie z tego wydarzenia.

Ostatnio mieszkanie Melchiora Wańkowicza uległo zalaniu. Napiszcie artykuł o tym wydarzeniu oraz sposobach poradzenia sobie z problemem. Czy łatwo w czasach PRL-u naprawić szkodę? Przedstawcie w swoim artykule także opinię na ten temat oraz potwierdzające ją argumenty.

Wskazówki odnoszące się do wskazanych tekstów

Ogłoszenie – krótki tekst powiadamiający o czymś. Powinno zawierać informacje o tym, **do kogo** jest kierowane; **o celu**, w jakim zostało sformułowane; **gdzie**, **kiedy** i **jak** można się skontaktować z nadawcą w ramach odpowiedzi na nie.

Artykuł – tekst informujący o aktualnych wydarzeniach.

Tytuł – zapowiedź tematyki artykułu.

Lead (czyt. lid) – wstępne informacje; odpowiedź na pytania (lub na część z nich): co, gdzie, kiedy, z czym udziałem, z jakich powodów i z jakim skutkiem się wydarzyło.

Lead zapisywany jest większą i grubszą czcionką niż właściwa treść artykułu.

Treść artykułu – szczegółowe omówienie przebiegu wydarzeń; może być połączone z relacjami, wypowiedziami świadków, uczestników lub osób powiązanych ze sprawą, np. urzędników, przedstawicieli różnych służb.

Recenzja – przedstawienie najważniejszych elementów jakiegoś dzieła, omówienie jego formy połączone ze wskazywaniem dobrych i słabych stron oraz wyrażenie opinii na jego temat.

Wstęp – przedstawienie omawianego tekstu: podanie autora, tytułu, gatunku, roku powstania lub wydania, określenie tematyki.

Rozwinięcie – zarysowanie fabuły, omówienie problematyki, języka, narracji, sposobu realizacji założeń gatunku – ocena (wraz z uzasadnieniem) tych elementów.

Zakończenie – ogólna

ocena: opinia na temat całego utworu literackiego, której celem jest zachęcenie lub zniechęcenie do zapoznania się z dziełem, np. przeczytania książki.

Sprawozdanie - obiektywne poinformowanie o przebiegu wydarzeń.

Wstęp - nazwanie wydarzenia i przedstawienie jego czasu, miejsca, przyczyny, skutku i uczestników. Rozwinięcie - chronologiczne przedstawienie przebiegu zdarzeń (z wykorzystaniem słów wskazujących na następstwo czasowe, np. najpierw, początkowo, potem, następnie, w dalszej kolejności, po chwili, po jakimś czasie, w końcu, na zakończenie).

Zakończenie - wyrażenie opinii na temat wydarzenia lub jego skutków, podsumowanie.

Wywiad - rozmowa z jakąś osobą ukierunkowana na zdobycie konkretnych informacji w określonym zakresie.

Wstęp - przywitanie się z rozmówcą, przedstawienie go, wskazanie celu przeprowadzenia wywiadu. Rozwinięcie - właściwa rozmowa: pytania dziennikarza i odpowiedzi gościa, poprzedzone za pierwszym razem podaniem pełnego imienia i nazwiska rozmawiających, następnie jedynie ich inicjałów, np. Jan Kowalski: Jan Nowak jest znanym ekspertem w dziedzinie kynologii. Zgodził się opowiedzieć o cechach najpopularniejszych ras psów.

Jan Nowak: Dzień dobry.

J.K.: Chyba od zawsze w polskich domach królowały kundelki. Czy coś się pod tym względem zmieniło?

J.N. (ze śmiechem): Chyba nie, aczkolwiek Polacy coraz chętniej kupują rasowe psy. Może to wynikać z kilku przyczyn... Zakończenie - podsumowanie rozmowy przez dziennikarza i obustronne podziękowanie.

Uwaga! Tu podział na wstęp, rozwinięcie i zakończenie nie oznacza podziału na akapity!